

Obligații declarative și de plată privind CASS aferentă veniturilor din activități independente realizate de persoanele fizice

Prof. univ. dr. Lucian CERNUȘCA

Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad

Abstract

The article presents a series of updates on the declarative and payment obligations related to the social health insurance contribution (CASS) for income from independent activities earned by natural persons in 2024. To determine the obligation to pay health insurance, income from independent activities as defined under Art. 67 of the Fiscal Code, from one or more sources and/or categories of income, will no longer be combined with other categories of income specified in Art. 155 Para. (1) Let. c)-h) of the Fiscal Code. For the latter, the annual calculation base for the CASS is set at the level of 6, 12, and 24 national gross minimum wages in effect at the time of filing the single return. Beginning in 2024, for income from independent activities below six national gross minimum wages, Law No. 296/2023 mandates that the CASS be paid as if the income were six national gross minimum wages. However, the regulation includes certain exceptions, so, under specific conditions, natural persons will not be required to pay this increased CASS amount, basing their contribution only on the actual income earned. If an individual has earned a net income from independent activities defined under Art. 67 of the Fiscal Code, from one or more sources and/or categories of income, below the threshold of six national gross minimum wages in effect as of May 25, 2024, the taxpayer owes CASS on the actual net income earned, not on the calculation base of 19,800 Lei, provided they earned income as specified in Art. 174 Para. (9) Let. a) and b) of the Fiscal Code in the previous fiscal year. Starting with the income earned in 2024, the CASS becomes a deductible expense when calculating the income tax on income from independent activities. The single return for 2024 includes distinct fields for determining and declaring the estimated CASS owed by taxpayers earning income from independent activities as specified in Art. 155 Para. (1) Let. b) of the Fiscal Code, as well as for the cumulative income specified in Art. 155 Para. (1) Let. c)-h) of the Fiscal Code.

Keywords: social health insurance contribution, natural persons, independent activities, single return, Fiscal Code

Termeni-cheie: CASS, persoane fizice, activități independente, declarația unică, Codul fiscal

Clasificare JEL: I13, I18, K34

To cite this article: Lucian Cernușca, *Obligații declarative și de plată privind CASS aferentă veniturilor din activități independente realizate de persoanele fizice*, *CECCAR Business Review*, N° 8/2024, pp. 46-55, <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2024.08.06>

Ca regulă fiscală generală, având în vedere dispozițiile art. 170 alin. (1) din Codul fiscal, persoanele fizice care realizează venituri din activități independente, definite conform art. 67 din Codul fiscal, din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează CASS la o bază anuală de calcul egală cu venitul net anual realizat/brut sau norma anuală de venit, respectiv norma anuală de venit ajustată, stabilite potrivit art. 68, 68¹ și 69, după caz. Această bază de calcul este dublu plafonată:

- plafon inferior, respectiv la nivelul a șase salarii minime brute pe țară în vigoare la termenul de depunere a declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, doar dacă în anul fiscal precedent persoana fizică nu a obținut peste acest nivel și venituri din salarii și asimilate salariilor sau alte venituri dintre cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c)-h), pentru care datorează CASS, așa cum este prevăzut la art. 174 alin. (9) lit. a) și b) din Codul fiscal;

- plafon superior, respectiv la nivelul a 60 de salarii minime brute pe țară în vigoare la termenul de depunere a declarației unice.

La determinarea bazei anuale de calcul al CASS nu se iau în considerare pierderile fiscale anuale prevăzute la art. 118 din Codul fiscal. Astfel, în vederea stabilirii obligației de plată la sistemul public de sănătate, veniturile din activități independente definite conform art. 67 din Codul fiscal, din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, sunt separate și nu se vor mai cumula cu alte venituri extrasalariale prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c)-h) din Codul fiscal ([Cernușca, 2023](#), p. 44).

Impozitarea în sistem real	Impozitarea la norma de venit
Persoanele fizice care obțin în anul 2024 venituri din activități independente impozitate în sistem real, cuprinse între 19.800 lei și 198.000 lei inclusiv, datorează CASS în cotă de 10% aplicată asupra venitului efectiv obținut din aceste activități. Persoanele fizice care realizează în anul 2024 venituri din activități independente impozitate în sistem real de peste 198.000 lei datorează CASS plafonată la 60 de salarii minime brute (198.000 lei x 10%).	Persoanele fizice care obțin în anul 2024 venituri din activități independente impozitate la norma de venit, cuprinse între 19.800 lei și 198.000 lei inclusiv, datorează CASS în cotă de 10% aplicată asupra normei anuale de venit/normei anuale de venit ajustate, după caz.

Începând cu veniturile aferente anului 2024, pentru situația în care baza de calcul prevăzută la art. 170 alin. (1) din Codul fiscal, cumulată din una sau mai multe surse de venituri dintre cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) corespunzătoare veniturilor estimate/realizate, este sub nivelul a șase salarii minime brute în vigoare la termenul de depunere a declarației unice, s-a introdus plata obligatorie a contribuției la sănătate aferente echivalentului a șase salarii minime brute.

Totuși, Codul fiscal prevede anumite excepții, în sensul că persoanele fizice pot scăpa de această plată majorată pentru CASS, raportându-se doar la venitul efectiv realizat. Astfel, în situația în care o persoană fizică realizează în anul 2024 un venit net din activități independente din toate sursele inferior plafonului de șase salarii minime brute, aceasta datorează CASS în cotă de 10% aplicată asupra venitului net efectiv realizat, nu asupra bazei de calcul de 19.800 lei, dacă în anul 2024 a avut:

- fie venituri extrasalariale din categoriile prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c)-h) din Codul fiscal în valoare netă totală cel puțin egală cu șase salarii minime brute în vigoare la termenul de depunere a declarației unice, pentru care a datorat și a achitat CASS;
- fie venituri obținute din salarii și asimilate salariilor cel puțin egale cu șase salarii minime brute în vigoare în perioada în care au fost realizate; sau
- se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata CASS prevăzute la art. 154 alin. (1) lit. a)-c) și e)-g) din Codul fiscal.

În ceea ce privește modalitatea de declarare a CASS în declarația unică, anul 2024 a venit cu modificări față de anul precedent. Astfel, la capitolul II „Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate pentru anul 2024” s-au introdus câmpuri distincte pentru stabilirea și declararea CASS estimate datorate de contribuabilii care realizează venituri:

- din activități independente prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal, în funcție de venitul estimat pentru anul fiscal de impunere;
- cumulate prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c)-h) din Codul fiscal (secțiunea II.2, subsecțiunea II.2.2 din declarația unică).

CASS devine cheltuială deductibilă la calculul impozitului pe veniturile din activități independente definite conform art. 67 din Codul fiscal, din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, iar impozitul pe venit se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net anual impozabil, din care se deduc CAS și CASS.

Orice creștere a salariului minim brut pe țară influențează și plafoanele în funcție de care se achită contribuțiile sociale pentru veniturile obținute din activități independente. Atunci când salariul minim brut pe țară se majorează de mai multe ori într-un an, quantumul folosit la determinarea plafoanelor pentru contribuțiile sociale aferente veniturilor din activități independente este cel în vigoare la data de 25 mai a anului de obținere a acestor venituri. Astfel, chiar dacă salariul minim brut pe țară garantat în plată s-a majorat la 3.700 lei începând cu data de 1 iulie 2024, în vederea determinării plafoanelor aferente veniturilor din activități independente realizate în anul 2024 se utilizează salariul minim pe economie de 3.300 lei. Salariul minim de 3.700 lei se va folosi abia la determinarea plafoanelor aferente veniturilor din activități independente obținute în anul 2025, în situația în care acesta rămâne neschimbat până la data de 25 mai anul viitor.

Exemplul 1

Un cadru didactic desfășoară de la 01.07.2024 o activitate impusă pe baza normelor de venit în Brașov, potrivit codului CAEN 8559 „Alte forme de învățământ n.c.a.”, norma anuală de venit fiind de 40.000 lei. Norma de venit se reduce cu 50% întrucât acesta are și calitatea de salariat, fiind angajat de la 01.01.2020 cu contract de muncă de opt ore pe zi conform Codului muncii. Contribuabilul nu este exceptat de la plata contribuțiilor sociale. El depune declarația unică online la data de 10.07.2024, declarând în capitolul II obligațiile fiscale estimate pentru activitatea de formator.

Ne propunem să prezentăm datele informative privind obligațiile fiscale estimate pentru anul 2024, stabilite prin declarația unică.

Contribuabilul completează capitolul II din declarația unică parcurgând următorii pași:

CAPITOLUL II. DATE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE ESTIMATE/NORMA DE VENIT A SE REALIZA ÎN ROMÂNIA ȘI CONTRIBUȚIILE SOCIALE DATORATE PENTRU ANUL 2024

SECȚIUNEA II.1. DATE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE ESTIMATE DIN ROMÂNIA

SUBSECȚIUNEA II.1.2. Date privind impozitul pe veniturile din activități independente din România, impuse pe bază de norme de venit

II.1.2.A. DATE PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ

II.1.2.A.1. Forma de organizare

II.1.2.A.2. Obiectul principal de activitate Cod CAEN

II.1.2.A.3. Sediul

II.1.2.A.4. Documentul de autorizare

II.1.2.A.5. Data începerii activității

II.1.2.B. DATE PRIVIND IMPOZITUL ANUAL DATORAT

1. Norma de venit	40.000 lei
2. Norma ajustată potrivit Codului fiscal	20.000 lei*
3. Venit net anual, din care:	10.082 lei**
3.1. Venit impozabil	10.082 lei
4. Impozit anual (rd. 3.1 x 10%)	1.008 lei

* Norma ajustată = 40.000 lei – 40.000 lei x 50% = 20.000 lei

** În conformitate cu art. 69 alin. (5) din Codul fiscal, „în cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate care generează venituri din activități independente, altele decât venituri din profesii liberale, definite la art. 67 alin. (2), pe perioade mai mici decât anul calendaristic, norma de venit aferentă acelei activități se reduce proporțional, astfel încât să reflecte perioada de an calendaristic în care a fost desfășurată activitatea respectivă”.

Întrucât contribuabilul își exercită activitatea o parte din anul fiscal de raportare, respectiv în perioada 01.07-31.12.2024, suma de la rd. 3 se determină prin raportarea sumei de la rd. 2 la 365 de zile și înmulțirea rezultatului cu numărul zilelor de activitate aferente anului 2024. Prin urmare, venitul net anual este de 10.082 lei (20.000 lei/365 zile x 184 zile).

SECȚIUNEA II.2. DATE PRIVIND CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE ȘI CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE ESTIMATE

SUBSECȚIUNEA II.2.2. Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată

CASS estimată pentru veniturile din activități independente prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal

1. Baza anuală de calcul al CASS	10.082 lei
2. CASS datorată (rd. 1 x 10%)	1.008 lei

Întrucât se încadrează la excepțiile prevăzute la art. 174 alin. (9) din Codul fiscal, contribuabilul datorează CASS aferentă venitului net efectiv realizat din activități independente, și nu bazei de calcul de 19.800 lei.

SECȚIUNEA II.3. SUMARUL OBLIGAȚIILOR PRIVIND IMPOZITUL PE VENITUL ESTIMAT ȘI CONTRIBUȚIILE SOCIALE ESTIMATE DATORATE, STABILITE PRIN DECLARAȚIA CURENTĂ

1. Impozitul pe venitul estimat, stabilit prin declarația curentă	1.008 lei
2. Contribuția de asigurări sociale estimată, stabilită prin declarația curentă	0 lei
3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată, stabilită prin declarația curentă	1.008 lei

Exemplul 2

Un contribuabil care nu este pensionar și nu obține venituri din salarii desfășoară de la 01.07.2024 o activitate impusă pe baza normelor de venit în comuna Șiria, județul Arad, potrivit codului CAEN 4711 „Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun”, norma anuală de venit fiind de 39.600 lei. Norma de venit se reduce cu 30% întrucât contribuabilul este o femeie cu vârsta de 56 de ani. Aceasta deține în calitate de proprietar un apartament în Arad pe care îl închiriază unei persoane fizice, începând cu 01.01.2023, pe o durată de doi ani, pentru o chirie de 1.000 lei/lună. Contractul de închiriere se încheie între proprietar și chiriaș la data de 31.12.2022. Persoana fizică nu este exceptată de la plata contribuțiilor sociale. Ea depune declarația unică online la 15.07.2024, declarând în capitolul II obligațiile fiscale estimate.

Ne propunem să prezentăm datele informative privind obligațiile fiscale estimate pentru anul 2024, stabilite prin declarația unică.

Contribuabilul completează capitolul II din declarația unică parcurgând următorii pași:

CAPITOLUL II. DATE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE ESTIMATE/NORMA DE VENIT A SE REALIZA ÎN ROMÂNIA ȘI CONTRIBUȚIILE SOCIALE DATORATE PENTRU ANUL 2024

SECȚIUNEA II.1. DATE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE ESTIMATE DIN ROMÂNIA

SUBSECȚIUNEA II.1.1. Date privind impozitul pe veniturile estimate din România, impuse în sistem real/pe baza cotelor forfetare de cheltuieli

II.1.1.A. DATE PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ

II.1.1.A.1. Categoria de venit

II.1.1.A.2. Determinarea venitului net

II.1.1.A.5. Sediul/Datele de identificare a bunului pentru care se cedează folosința

II.1.1.A.6. Documentul de autorizare/Contractul de asociere/închiriere

<input type="text" value="1. Număr document"/>	<input type="text" value="162"/>	<input type="text" value="2. Data"/>	<input type="text" value="31.12.2022"/>
--	----------------------------------	--------------------------------------	---

II.1.1.A.7. Data începerii activității

II.1.1.B. DATE PRIVIND IMPOZITUL ANUAL ESTIMAT

1. Venit brut	12.000 lei
2. Cheltuieli deductibile (12.000 lei x 20%)	2.400 lei
3. Venit net anual estimat (rd. 1 – rd. 2), din care:	9.600 lei
3.1. Venit impozabil	9.600 lei
4. Impozit anual estimat (rd. 3.1 x 10%)	960 lei

SUBSECȚIUNEA II.1.2. Date privind impozitul pe veniturile din activități independente din România, impuse pe bază de norme de venit

II.1.2.A. DATE PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ

II.1.2.A.1. Forma de organizare

II.1.2.A.2. Obiectul principal de activitate Cod CAEN

II.1.2.A.3. Sediul

II.1.2.A.4. Documentul de autorizare

<input type="text" value="1. Număr document"/>	<input type="text" value="194"/>	<input type="text" value="2. Data"/>	<input type="text" value="16.06.2024"/>
--	----------------------------------	--------------------------------------	---

II.1.2.A.5. Data începerii activității

II.1.2.B. DATE PRIVIND IMPOZITUL ANUAL DATORAT

1. Norma de venit	39.600 lei
2. Norma ajustată potrivit Codului fiscal	27.720 lei*
3. Venit net anual, din care:	13.974 lei**
3.1. Venit impozabil	13.974 lei
4. Impozit anual (rd. 3.1 x 10%)	1.397 lei

* Norma ajustată = 39.600 lei – 39.600 lei x 30% = 27.720 lei

** Așa cum am prezentat mai sus, în conformitate cu art. 69 alin. (5) din Codul fiscal, întrucât contribuabilul își exercită activitatea o parte din anul fiscal de raportare, respectiv în perioada 01.07-31.12.2024, suma de la rd. 3 se determină prin raportarea sumei de la rd. 2 la 365 de zile și înmulțirea rezultatului cu numărul zilelor de activitate aferente anului 2024. Prin urmare, venitul net anual este de 13.974 lei (27.720 lei/365 zile x 184 zile).

SECȚIUNEA II.2. DATE PRIVIND CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE ȘI CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE ESTIMATE

SUBSECȚIUNEA II.2.2. Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată

CASS estimată pentru veniturile din activități independente prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal

1. Baza anuală de calcul al CASS	19.800 lei
2. CASS datorată (rd. 1 x 10%)	1.980 lei

Întrucât nu se încadrează la excepțiile prevăzute la art. 174 alin. (9) din Codul fiscal, contribuabilul datorează CASS aferentă bazei de calcul de 19.800 lei, adică plafonul de șase salarii minime brute în vigoare la data de 25 mai 2024, și nu venitul net efectiv realizat din activități independente.

SECȚIUNEA II.3. SUMARUL OBLIGAȚIILOR PRIVIND IMPOZITUL PE VENITUL ESTIMAT ȘI CONTRIBUȚIILE SOCIALE ESTIMATE DATORATE, STABILITE PRIN DECLARAȚIA CURENTĂ

1. Impozitul pe venitul estimat, stabilit prin declarația curentă	2.357 lei
2. Contribuția de asigurări sociale estimată, stabilită prin declarația curentă	0 lei
3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată, stabilită prin declarația curentă	1.980 lei

Exemplul 3

Un contribuabil care nu este pensionar și nu obține venituri din salarii realizează venituri din activități independente în sistem real din exercitarea profesiei de expert contabil în cadrul propriului cabinet de contabilitate situat în Suceava, potrivit codului CAEN 6920 „Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal”. Situația veniturii net estimat și a celui realizat în anul 2024 se prezintă astfel:

- lei -

Estimate pentru 2024		Realizate în 2024	
Venit brut	Cheltuieli deductibile	Venit brut	Cheltuieli deductibile
20.000	10.000	254.000	31.400

Pe lângă activitatea de expert contabil, în anul 2024, acesta derulează următoarele operațiuni:

- deține 200 de familii de albine în comuna Stulpicani, județul Suceava, norma de venit fiind de 10,47 lei/familie de albine, iar plafonul neimpozabil, de 75 de familii de albine, conform art. 105 alin. (2) din Codul fiscal;
- deține în calitate de proprietar un imobil în Suceava pe care îl închiriază pentru o chirie de 2.500 lei/lună. Contractul de închiriere se încheie la data de 29.12.2023 și se derulează pe o perioadă de un an începând cu 01.01.2024. Chiriașul este persoană juridică.

Persoana fizică nu este exceptată de la plata contribuțiilor sociale și optează pentru achitarea CAS la nivelul a 12 salarii minime brute. Aceasta depune declarația unică online la 29.01.2024.

Cabinetul de contabilitate funcționează începând cu data de 01.01.2021. În anul 2023, persoana fizică a obținut din activitatea de expert contabil un venit net anual de 180.000 lei.

Ne propunem să determinăm:

i) *obligățiile fiscale estimate pentru anul 2024, stabilite prin autoimpunere în capitolul II din declarația unică;*

ii) *CASS pentru veniturile din activități independente impuse în sistem real, în urma definitivării situației pe anul 2024, stabilită prin autoimpunere în capitolul I din declarația unică aferentă anului 2025.*

i) Contribuabilul completează capitolul II din declarația unică parcurgând următorii pași:

CAPITOLUL II. DATE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE ESTIMATE/NORMA DE VENIT A SE REALIZA ÎN ROMÂNIA ȘI CONTRIBUȚIILE SOCIALE DATORATE PENTRU ANUL 2024

SECȚIUNEA II.1. DATE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE ESTIMATE DIN ROMÂNIA

SUBSECȚIUNEA II.1.1. Date privind impozitul pe veniturile estimate din România, impuse în sistem real/pe baza cotelor forfetare de cheltuieli

II.1.1.A. DATE PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ

II.1.1.A.1. Categoria de venit

II.1.1.A.2. Determinarea venitului net

II.1.1.A.3. Forma de organizare

II.1.1.A.4. Obiectul principal de activitate Cod CAEN

II.1.1.A.5. Sediul

II.1.1.A.6. Documentul de autorizare

II.1.1.A.7. Data începerii activității

II.1.1.B. DATE PRIVIND IMPOZITUL ANUAL ESTIMAT

1. Venit brut	20.000 lei
2. Cheltuieli deductibile	10.000 lei
3. Venit net anual estimat (rd. 1 – rd. 2), din care:	10.000 lei
3.1. Venit impozabil	10.000 lei
4. Impozit anual estimat (rd. 3.1 x 10%)	1.000 lei

SUBSECȚIUNEA II.1.3. Date privind impozitul pe veniturile estimate din activități agricole, impuse pe bază de norme de venit

II.1.3.A. DATE PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ

II.1.3.A.1. Forma de organizare

II.1.3.B. DATE PENTRU STABILIREA VENITULUI IMPOZABIL

1. Activitate desfășurată la nivelul județului

Opțiuni pentru încadrarea în limitele veniturilor neimpozabile

Nr. crt.	Animale	Număr total capete de animale/familii de albine	Număr capete de animale/familii de albine neimpozabil	Număr capete de animale/familii de albine impozabil	Norma de venit (lei)	Norma de venit redusă (lei)	Venit impozabil (lei)
0	1	2	3	col. 4 = col. 2 – col. 3	5	6	7
6.	Albine	200	75	125	10,47	10,47	1.309

II.1.3.C. TOTAL VENIT IMPOZABIL 1.309 lei

II.1.3.D. TOTAL IMPOZIT ANUAL (Total venit impozabil x 10%) 131 lei

SECȚIUNEA II.2. DATE PRIVIND CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE ȘI CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE ESTIMATE

SUBSECȚIUNEA II.2.1. Date privind contribuția de asigurări sociale estimată

Total venit estimat pentru încadrarea ca plătitor de CAS 10.000 lei

B. Obțin venituri sub plafonul minim și optez pentru plata CAS.

1. Venit anual ales pentru plata CAS (3.300 lei/lună x 12 luni) 39.600 lei

2. CAS datorată (rd. 1 x 25%) 9.900 lei

SUBSECȚIUNEA II.2.2. Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată

CASS estimată pentru veniturile din activități independente prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal

1. Baza anuală de calcul al CASS 10.000 lei

2. CASS datorată (rd. 1 x 10%) 1.000 lei

CASS estimată pentru veniturile prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c)-h) din Codul fiscal

Total venit estimat pentru încadrarea ca plătitor de CASS
(2.500 lei/lună x 12 luni – (2.500 lei/lună x 12 luni) x 20% + 1.309 lei) 25.309 lei

A.1. Obțin venituri între 6 salarii minime brute inclusiv și 12 salarii minime brute.

CASS = 10% x 6 salarii minime brute 1.980 lei

Întrucât se încadrează la excepțiile prevăzute la art. 174 alin. (9) din Codul fiscal, contribuabilul datorează CASS aferentă venitului net efectiv realizat din activități independente, și nu bazei de calcul de 19.800 lei.

SECȚIUNEA II.3. SUMARUL OBLIGAȚIILOR PRIVIND IMPOZITUL PE VENITUL ESTIMAT ȘI CONTRIBUȚIILE SOCIALE ESTIMATE DATORATE, STABILITE PRIN DECLARAȚIA CURENTĂ

1. Impozitul pe venitul estimat, stabilit prin declarația curentă 1.131 lei

2. Contribuția de asigurări sociale estimată, stabilită prin declarația curentă 9.900 lei

3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată, stabilită prin declarația curentă 2.980 lei

ii) Determinarea CASS pentru veniturile din activități independente impuse în sistem real, în urma definitivării situației pe 2024, stabilită prin autoimpunere în capitolul I din declarația unică aferentă anului 2025:

Venit net din activități independente în 2024 = Venit brut în 2024 – Cheltuieli deductibile în 2024 = 254.000 lei – 31.400 lei = 222.600 lei

Întrucât venitul net din activități independente depășește 60 de salarii minime brute, CASS este plafonată la 60 de salarii minime (198.000 lei).

CASS = (3.300 lei/lună x 60 luni) x 10% = 19.800 lei

Exemplul 4

Un contribuabil care nu este pensionar și nu obține venituri din salarii desfășoară începând cu data de 01.01.2024 o activitate impusă pe baza normelor de venit în Buzău, potrivit codului CAEN 4520 „Întreținerea și repararea autovehiculelor”, norma anuală de venit fiind de 39.600 lei. În luna martie 2024, acesta își întrerupe activitatea timp de 31 de zile ca urmare a îmbolnăvirii, care necesită spitalizare. Contribuabilul face o cerere de reducere a normei de venit, iar organul fiscal o aprobă pe baza certificatului medical eliberat de unitatea spitalicească. Din 01.07.2024, activitatea persoanei fizice este impusă în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, deoarece și-a completat obiectul de activitate cu o alta, care nu este cuprinsă în nomenclator. Pentru perioada desfășurată în sistem real, acesta estimează venituri de 12.000 lei și cheltuieli de 4.000 lei. La data de 31.12.2024, situația efectiv realizată în perioada 01.07-31.12.2024 se prezintă după cum urmează: venit brut impozabil – 102.350 lei și cheltuieli deductibile – 21.170 lei. Contribuabilul nu este exceptat de la plata contribuțiilor sociale.

Ne propunem să determinăm:

i) CASS estimată pentru anul 2024 de către contribuabil, stabilită prin autoimpunere în capitolul II din declarația unică;

ii) CASS datorată pentru anul 2024 de către contribuabil, în urma definitivării situației pe acest an, stabilită prin autoimpunere în capitolul I din declarația unică aferentă anului 2025.

i) Determinarea CASS estimate pentru anul 2024 de către contribuabil, stabilită prin autoimpunere în capitolul II din declarația unică:

Venit net anual estimat pe 2024 = [39.600 lei x (182 zile – 31 zile)/365 zile] + (12.000 lei – 4.000 lei) = 24.382 lei

CASS estimată pe 2024 = 24.382 lei x 10% = 2.438 lei

ii) Determinarea CASS datorate pentru anul 2024 de către contribuabil, în urma definitivării situației pe acest an, stabilită prin autoimpunere în capitolul I din declarația unică aferentă anului 2025:

Venit net anual în perioada 01.01-30.06.2024 (impus la norma de venit) = 39.600 lei x (182 zile – 31 zile)/365 zile = 16.382 lei

Venit net anual în perioada 01.07-31.12.2024 (impus în sistem real) = Venit brut – Cheltuieli deductibile = 102.350 lei – 21.170 lei = 81.180 lei

Venit net anual în 2024 = 16.382 lei + 81.180 = 97.562 lei

CASS datorată pentru 2024 = 97.562 lei x 10% = 9.756 lei

Bibliografie

1. Cernușca, L. (2023), *Noi reglementări privind contribuția de asigurări sociale de sănătate în conformitate cu prevederile Legii nr. 296/2023*, CECCAR Business Review, nr. 10, pp. 42-48, <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2023.10.05>.
2. Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 22/13.01.2016, cu modificările și completările ulterioare.
3. Hotărârea Guvernului nr. 900/2023 privind stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, publicată în Monitorul Oficial nr. 877/28.09.2023, abrogată.
4. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 688/10.09.2015, cu modificările și completările ulterioare.
5. Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, publicată în Monitorul Oficial nr. 977/27.10.2023, cu modificările și completările ulterioare.
6. Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 6/2024 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 212 „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”, publicat în Monitorul Oficial nr. 14/09.01.2024.
7. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.139/15.12.2023, cu modificările și completările ulterioare.
8. https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/NormeAgricole2024/Suceava_NA_2024.pdf
9. https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Normevenit2024/Arad2024.pdf
10. https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Normevenit2024/Brasov2024.pdf
11. https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Normevenit2024/Buzau2024.pdf